

Länsstyrelsen
Kalmar län
Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

1 (34)

2016-08-30

Diarienummer
551-9172-15
Anläggningsnummer
0880-1186

AB Vassmolösa
Maskinaffär
info@bottorp.se

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till befintlig och utökad djurhållning för slaktkycklinguppfödning m.m.

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 1.10 enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län meddelar AB Vassmolösa Maskinaffär (org.nr. 556329-8180), nedan kallad Bolaget, tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till befintlig och utökad verksamhet i form av anläggning för djurhållning med maximalt 2535 djurenheter bestående av 500 000 platser för slaktkycklingar, samt 35 hästar, enligt Bolagets alternativ 1, på fastigheterna Vassmolösa 1:3 och Bottorp 1:1 i Kalmar kommun.

Tillståndet gäller tillsvidare.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. 9 § miljöbalken den till ärendet hörande miljökonsekvensbeskrivning.

Villkor för verksamheten

Miljöprövningsdelegationen fastställer med stöd av 16 kap. 2 § miljöbalken och med hänvisning till hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken följande villkor för verksamheten

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i enlighet med vad Bolaget angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Djurstall

2. Fodret ska innehålla fytas och fasutfodring ska tillämpas för att minimera fosfor- och kväveinnehåll i gödseln.
3. Ströbäddarna i stallen ska hållas torra. Golven ska ha golvvärme, värmeisolering och värmas upp innan strömaterial läggs ut. Vattennipplar i stallen ska utformas så att risken minimeras för att spillvatten når golvet och gödselbäddarna.
4. Ventilationen ska vara utförd så att kallras och fukt ej uppkommer under kallare perioder av året. Ventilationsflödet ska anpassas för att minimera ammoniakutsläpp. Utsläppen ska ske på sådant sätt att damm och/eller luktolägenheter för närboende inte uppstår.

Gödsellagring

5. Gödseln på gödselplatta och i gödselhus ska lagras så att nederbörd eller annat vatten förhindras att nå gödseln.
6. Lastytor för gödsel och foder ska utformas och skötas så att risken för förorening av yt- eller grundvatten minimeras. Spill ska omgående samlas upp.
7. Gödselmottagare ska redovisas till tillsynsmyndigheten innan planerade stallar tas i drift. Ändringar ska redovisas till tillsynsmyndigheten. Även lagstadgad dokumentationen av bortförd stallgödsel ska redovisas till tillsynsmyndigheten.
8. Gödseln ska minst en gång per år provtas så att representativa prover erhålls. Analys av gödseln ska minst omfatta total-N, NH₃-N, P, K och torrsubstans. Gödselmottagarna ska informeras om växtnäringsinnehållet.
9. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallar ska samlas upp i spolvattenbrunn eller annan behållare. Minst sex månaders lagringskapacitet ska finnas för spolvattnet. Utspridning av det förorenade vattnet ska ske på åkermark som inte är vattenmättad, snötäckt eller frusen.

Sanitärt avloppsvatten ska omhändertas på sätt som tillsynsmyndigheten godkänner.

10. Om gödseln i undantagsfall måste lagras i stuka, ska det ske under kort tid, max tre veckor och då på det fält där gödseln ska spridas. Stukan ska vid korttidslagring läggas på torr, plan mark, dock ej på sandjord. Platsen ska väljas så att ingen ytavrinning kan ske till ytvatten eller brunnar, samt så att luktstörning eller annan olägenhet till omgivande bebyggelse förhindras.

Gödselspridning

11. Spridning av gödsel ska ske enligt en årligen upprättad gödslingsplan med syfte att fastställa optimala gödselgivor. Gödslingsplanen ska baseras på aktuell markkarta och aktuell analys av stallgödsels innehåll av växtnäring.
12. På obevuxen mark ska stallgödsel brukas ned inom fyra timmar efter spridning.
13. Tidpunkten för spridning ska anpassas till sådana väder- och vindförhållanden som minskar risken för luktolägenheter och ammoniakavgång.
14. Spridning av stallgödsel på kortare avstånd än 100 m från bostad eller 500 m från detaljplanelagt bostadsområde får inte ske lördagar, söndagar, helgdagar eller helgdagsaftnar.
15. Kvävegödsling till höstsäd med stallgödsel eller mineralgödsel får inte ske under tiden den 1 juli – 31 oktober.
16. Gödsling på egen och arrenderad mark i fosforklass V får i genomsnitt inte överstiga 15 kg fosfor per ha och år med möjlighet till fördelning inom en löpande sammanhängande period om fem år.

Markkartering och andra beräkningar

17. Markkartering på egen och arrenderad mark ska genomföras minst vart tionde år. Analys ska göras av åtminstone pH, P-AL, K-AL, Ca-AL, Fe-AL och Al-AL.

En första markkartering ska göras senast 2019-06-30 och redovisas till tillsynsmyndigheten.
18. En växtnäringsbalans för verksamheten avseende kväve, fosfor och kalium ska upprättas minst en gång vart tredje år.

Skyddszoner för växtskyddsmedel, gödselspridning

19. Bevuxna skyddszoner ska finnas längs vattendrag inom eller i anslutning till spridningsarealerna. Zonernas bredd ska anpassas efter risken för ytavrinning från åkern men bredden ska vara minst sex meter. Mindre skyddszon, minst en meter bred, ska finnas vid diken och dräneringsbrunnar inom eller i anslutning till spridningsarealerna. Skyddszonerna ska vara ständigt bevuxna. De får inte gödslas eller besprutas med växtskyddsmedel. Anpassning och utformning av skyddszonerna ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
20. Spridning av stallgödsel och kemiska bekämpningsmedel får inte ske närmare enskild vattentäkt än 50 meter.

Fastbränslepanna

21. Stofthalten i utgående rökgaser från fastbränsleanläggningen får inte överstiga 250 mg/nm³ torr gas vid 13 % CO₂ mätt vid besiktning vid normal drift.

Buller

22. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än vad som anges nedan.

- 50 dB(A) vardagar måndag – fredag kl. 07.00 – 18.00
- 40 dB(A) kl. 22.00 – 07.00
- 45 dB(A) övrig tid

Högsta momentana ljudnivå mellan kl. 22.00 – 07.00 får inte överstiga 55 dB(A).

Efterlevnaden ska kontrolleras, på tillsynsmyndighetens begäran, genom antingen immissionsmätning eller närfältsmätning och beräkning. Ekvivalentvärdena ska beräknas för olika driftstillstånd under de tidsperioder som anges ovan.

Mätfrekvens och metod ska framgå av kontrollprogrammet.

Kemikalier och farligt avfall

23. Förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på kemikalieresistenta, täta underlag utan golvbrunnar eller andra avlopp, belägna under tak eller motsvarande nederbördsskydd. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallning, eller annat skydd som ger likvärdig skyddsnivå. Invallningen ska rymma den inom invallningen förvarade största

behållarens volym plus 10 % av övrig lagrad volym som förvaras inom invallningen. Saneringsmedel ska finnas tillgängligt och förvaringsplatser ska vara tydligt skyltade. Ensileringsmedel behöver inte förvaras inom invallning.

24. Påfyllning och tillredning av kemiska bekämpningsmedel ska göras på biobädd eller på platta med avrinningsmöjligheter till gödselbehållare eller motsvarande. Påfyllning i fält ska ske med mobil vattentank och påfyllning ska ske på olika delar av åkermarken, dock minst 30 meter från vattendrag. Sprutan ska parkeras på en ur läckagesynpunkt säker plats när den inte används.

Kontroll

25. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska inges till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att tillståndet tagits i anspråk. Kontrollprogrammet ska därefter revideras vid behov av tillståndshavaren på eget initiativ efter samråd med tillsynsmyndigheten.
26. Förstagångsundersökning (besiktning) av anläggningen ska utföras av oberoende sakkunnig besiktningsman senast ett år efter att respektive etapp tagits i drift. Förslag på besiktningsman och program för undersökningen ska inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid innan arbetet påbörjas. Undersökningsrapporten ska inges till tillsynsmyndigheten. Därefter ska periodiska undersökningar (besiktningar) ske i den omfattning som bedöms rimlig efter medgivande av tillsynsmyndigheten.

Delegering till tillsynsmyndighet att fastställa villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § 3 st. miljöbalken till tillsynsmyndigheten att fastställa eventuella ytterligare villkor som kan behövas för att skydda grundvattnet i området.

Statusrapport

Enligt nu gällande 22 kap. 1 § första stycket 7 miljöbalken ska en tillståndsansökan för en IED-anläggning innehålla en statusrapport när detta krävs enligt bestämmelserna i industriutsläppsförordningen (2013:250).

Bolaget yrkar på att undantas från kravet på statusrapport.

BESLUT
Datum
2016-08-30

6 (34)
Diarienummer
551-9172-15

Miljöprövningsdelegationen bedömer efter granskning av ansökningshandlingarna och annat som framkommit i ärendet att någon statusrapport inte behövs i förevarande ärende.

Verkställighetsförordnande

Miljöprövningsdelegationen avslår Bolagets yrkande om verkställighetsförordnande.

Tid för i anspråktagande av tillstånd

Om inte tillståndet har tagits i drift i sin helhet inom 6 år från det att tillståndet vann laga kraft förfaller tillståndet i de delar som inte har tagits i drift.

Tillståndshavaren ska meddela tillsyns- och tillståndsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk och när den utökade delen av verksamheten tas i drift.

Särskilda upplysningar

Med tillsynsmyndighet avses i detta beslut för närvarande Samhällsbyggnadsnämnden i Kalmar kommun.

Verksamhetens vattenförbrukning kommer att öka från ca 10 000 m³ till 29 000 m³ per år varav huvuddelen tas från två bergborrade brunnar. Vattenuttaget kan vara prövningspliktigt enligt 11 kap. miljöbalken och kan därför inte prövas av miljöprövningsdelegationen.

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen har genom beslut den 27 oktober 2000 med dnr. 244-2559-00 meddelat Markus Johansson tillstånd till anläggning för djurhållning med högst 90 000 platser för slaktkycklingar på fastigheten Vassmolösa 1:3 (anläggningsnummer 0880-1199).

Miljöprövningsdelegationen har genom beslut den 10 mars 2009 med dnr 551-2284-06 meddelat AB Vassmolösa Maskinaffär tillstånd till slaktkycklingstall med 90 000 platser för slaktkycklingar på fastigheten Bottorp 1:1 (anläggningsnummer 0880-1186).

BESLUT
Datum
2016-08-30

7 (34)
Diarienummer
551-9172-15

Miljödomstolen i Växjö ändrade vissa överklagade villkor i tillståndet för verksamheten på fastigheten Bottorp 1:1 den 2 oktober 2009 (mål nr M 1210-09).

Miljööverdomstolen har i dom den 2 november 2010 (mål nr M 8065-09) fastställt slutligt villkor gällande markartering för verksamheten på fastigheten Bottorp 1:1.

Miljöprövningsdelegationen har genom beslut den 3 juli 2012 (dnr 551-2231-12) fastställt slutliga villkor avseende fosforgödsling och ammoniakutsläpp för verksamheten på fastigheten Bottorp 1:1.

AB Vassmolösa Maskinaffär anmälde i samband med miljörapporteringen för år 2013 att man tagit över verksamheten i Vassmolösa (anläggningsnummer 0880-1199).

Prövningsgrund

Grunden för prövningsplikt finns i 1 kap 3 § Miljöprövningsförordningen (2013:251). Verksamheten omfattas av kod **1.10 B: Anläggning för djurhållning med mer än 40 000 platser för fjäderfä**.

Verksamheten omfattas även av Industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250) och kategoriseras enligt punkt 6.6a industriutsläppsdirektivet (2010/75/EU), det vill säga intensiv uppfödning av fjäderfä med mer än 40 000 platser.

Samråd

Samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken har ägt rum den 3 september 2015 med närvaro av företrädare för Bolaget, Länsstyrelsen och kommunen. Samråd med enskilda som kan antas särskilt berörda har skett genom utskick till närboende inom 500 meter samt genom annonsering i ortstidningarna.

Ansökan gäller en verksamhet som enligt 3 § 1 p. förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Detta innebär att ett samråd har hållits med en vidare krets i enlighet med 6 kap. 4 § miljöbalken. Samrådet har genomförts dels genom utskick till myndigheter samt genom annonsering i dagspressen.

Ärendets handläggning

Ansökan om tillstånd inkom till Miljöprövningsdelegationen den 22 december 2015 och sändes efter komplettering på remiss till Samhällsbyggnadsnämnden i Kalmar kommun, Kalmar vatten och till Länsstyrelsens i enlighet med 25 § förordning (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer. Ansökan har kungjorts i ortspressen den 27 juli 2016. Yttranden har inkommit från Samhällsbyggnadsnämnden den 14 juli och från Kalmar

BESLUT
Datum
2016-08-30

8 (34)
Diarienummer
551-9172-15

Vatten AB den 29 juli. Inkomna yttranden skickades till Bolaget den 1 augusti för bemötande. Bolagets Bemötande inkom den 11 augusti varefter detta skickades till Kalmar Vatten den 12 augusti med möjlighet till att lämna ytterligare synpunkter. Kalmar vatten inkom med ytterligare synpunkter den 24 augusti 2016.

Bolagets yrkanden och förslag till villkor

Bolaget har i ansökan framfört följande yrkanden och förslag till villkor.

Yrkanden

Bolaget ansöker om tillstånd till att uppföra och driva tre nya kycklingstallar och fortsatt drift av två befintliga kycklingstallar samt tillhörande växtodling. Ansökan omfattar även hästhållning. Den ansökta maximala djurhållningen omfattar 500 000 platser för slaktkycklingar samt 35 hästar.

Bolaget yrkar också på verkställighetsförordnande och igångsättningsmedgivande.

Bolaget yrkar också på att få ta del av beslutsförslaget med möjlighet att lämna synpunkter innan beslut fattas.

Villkorsförslag

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i enlighet med vad Bolaget angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Fodret ska innehålla fytas och fasutfodring ska tillämpas för att minimera fosfor- och kväveinnehåll i gödseln.
3. Ströbäddarna i stallet ska hållas torra. Golven ska ha golvvärme och värmas upp innan strömaterial läggs ut.
4. Gödseln ska lagras så att nederbörd och annat vatten inte kan nå gödseln. Tillfällig lagring av kycklinggödsel i fält (stukalagring) får endast ske i direkt anslutning till vårbruk och sådd av höstraps.
5. Gödselmottagare ska redovisas till tillsynsmyndigheten innan planerade stallar tas i drift.
6. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallar ska samlas upp i spolvattenbrunn eller annan behållare som väl rymmer den uppkomna volymen. Utspridning av det förorenade vattnet ska ske på åkermark. Sanitärt vatten ska omhändertas på sätt som tillsynsmyndigheten godkänner.

BESLUT
Datum
2016-08-30

9 (34)
Diarienummer
551-9172-15

7. Stofthalten i utgående rökgaser från fastbränsleanläggningen får inte överstiga 250 mg/nm³ torr gas vid 13 % CO₂, mätt vid besiktning.

8. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent utomhus vid bostäder än vad som anges nedan.

50 dB(A) vardagar måndag-fredag kl. 07.00-18.00.

40 dB(A) nattetid kl. 22.00–07.00.

45 dB(A) övrig tid.

Högsta momentana ljudnivå mellan kl. 22.00–07.00 får inte överstiga 55 dB(A).

Bullernivåerna ska kontrolleras om tillsynsmyndigheten begär det.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget bedriver idag slaktkycklinguppfödning i två stall, ett i Örbäck på fastigheten Bottorp 1:1 och ett strax norr om Vassmolösa på fastigheten Vassmolösa 1:3. Verksamheten omfattar även växtodling på 400 ha åkermark med odling av höstvet, potatis, höstraps, ärtor, vårvet, råg och vall. Dessutom odlas oljerättika som fånggröda samt grödor för att gynna pollinerande insekter. I verksamheten ingår även hästhållning.

Bolaget planerar att uppföra 3 nya stall för slaktkycklingar i första hand i anslutning till befintliga djurstall.

En helt ny alternativ lokalisering finns dock närmare kusten, i Bottorp.

Den alternativa lokaliseringen innebär att två stall uppförs på åkermark i Bottorp och ett stall nordost om befintligt stall i Vassmolösa.

Den planerade utbyggnaden kommer att ske i tre etapper beroende på hur marknaden för kyckling ser ut, och möjligheterna till leveranskontrakt. Av den anledningen kan inte Bolaget i dagsläget ge en exakt tidsangivelse när verksamheten kommer att var fullt utbyggd.

Kompetens om kycklinguppfödning finns redan hos ägare och anställda och en naturlig utveckling är att öka antalet kycklingplatser genom en nybyggnation av tre nya stall med totalt 320 000 platser. Satsningen ska bidra till att säkra lönsamheten och tillvarata naturliga kretsloppsfördelar vid exempelvis uppvärmning med förnyelsebara råvaror som halm och flis

samt användningen av egen spannmål som foder. Detta innebär att fullt utbyggd verksamhet kommer att omfatta 500 000 slaktkycklingsplatser fördelat på 5 slaktkycklingstallar (8 omgångar per år) samt hållning av 35 hästar.

För lagring av gödsel finns 2 gödselplattor på ca 1 000 m² yta totalt. Dessutom finns en gödningslada på 125 m² vilket ger en sammanlagd lagringskapacitet på ca 3 300 m³ fastgödsel vid 3 m lagringshöjd. Dessutom förfogar Bolaget över tre stycken hårdgjorda mellanlagringsytor om 1 000 m² vardera belägna i anslutning till jordbruksmark och minst 800 m från närmaste bostad. Vid fullt utbyggd verksamhet beräknas årlig gödselmängd bli 8 215 m³. Större delen av gödseln kommer dock direkt vid utgödsling att lastas på transportfordon och fraktas till gödselmottagare vilket innebär att befintlig lagringskapacitet kommer att räcka till.

Bolagets växtodling kommer att förbli relativt oförändrad och överflödigt gödsel kommer att avyttras. Behovet av spridningsareal uppgår till 1 479 ha varav den egna arealen uppgår till 397 ha. I dagsläget finns spridningsavtal för ytterligare 452 ha.

Bolagets huvudalternativ (alternativ 1) innebär att två stallar uppförs i Örbäck öster om det befintliga stallet samt att ett stall uppförs väster om det befintliga stallet i Vassmolösa. Stallen kommer att uppförs i tre etapper där etapp 1 innebär ett stall i Örbäck, etapp 2 ett stall i Vassmolösa och etapp 3 det sista stallet i Örbäck.

Huvudalternativen valdes p.g.a. lokalisering i anslutning till befintliga kycklingstallar då det finns branschkrav gällande lokaliseringen. I ett smittskyddshänseende gjordes en utredning av denna fråga vid tidigare MKB-process. Då ansågs placeringen av befintliga stall uppfylla kraven och därför avser Bolaget att söka tillstånd om nybyggnad på plats i anslutning till de gamla stallen. För att minska risken för smitta i djurbesättningen valdes två olika placeringar, en lokalisering i Örbäck och en lokalisering i Vassmolösa. Båda lokaliseringarna ligger nära stora vägar vilket gör dem lämpliga med minskad transporttid till slakteriet vilket också är en djurhälsofråga. Förutom ovan nämnda skäl finns det stora ekonomiska och lokallogistiska fördelar med att placera nya stallar i anslutning till befintliga med gemensamma värmeanläggningar, spolvattenbrunnar och fodersilos.

I Örbäck lagras ca 10 m³ dieselolja och i Vassmolösa 9 m³ i invallade cisterner inomhus. Även pumpar för påfyllning av maskiner är placerade inom invallning. En gjuten platta finns på tankningsplatsen vilket innebär att spill snabbt kan upptäckas.

Miljökonsekvensbeskrivning (sammanfattning)

Bolaget söker tillstånd enligt miljöbalken till utökad slaktkycklingproduktion genom nybyggnation av tre stall. Utbyggd verksamhet kommer att omfatta totalt 500 000 slaktkycklingplatser fördelade på 5 djurstall. Befintliga och planerade anläggningar är belägna i jordbruks- och skogsbygd utanför planlagt område. Verksamheten står inte i strid med kommunens översiktsplan.

Bolaget jobbar ständigt med att minimera riskerna för växtnärläckage och gör årliga växtodlingsplaner med uppföljning för att optimera växtnäringstillförseln till grödan. Bolaget har också investerat i tekniska hjälpmedel som RTK-antenn som möjliggör rampspridning med sektionsavstängning samt en N-sensor som utgör ett ytterligare hjälpmedel för att bestämma rätt gödselgiva.

Den egna åkerarealalen omfattar 400 ha. Denna räcker inte till för all gödsel. Därför har spridnings- och lagringskontrakt tecknats/kommer att tecknas.

Bolaget är med i Odling i Balans och Greppa näringen.

Kemisk bekämpning förekommer i växtodlingen. Bekämpningsintensiteten kommer att ha samma omfattning som tidigare. Hanteringen av bekämpningsmedlen följer de villkor som är förknippade med användningen och enbart bekämpningsmedel som är godkända av Kemikalieinspektionen används. Kemiska medel används också inom djurhållningen, till desinfektion av stallar efter varje omgång. Vid val av preparat följer Bolaget branschens och djurhälsoveterinärens rekommendationer.

Råvaruförbrukningen kommer kvantitativt att öka inom Bolaget, men hänsyn tas genom att välja teknik som optimerar resursanvändningen. Främst är det vatten och foder till djuren som kommer att öka samt flis, halm och massaved till uppvärmningen.

I en verksamhet av denna omfattning uppkommer diverse avfall, både farligt avfall och övrigt avfall. Det farliga avfallet uppkommer framförallt i maskinkedjan i form av spillolja, batterier och oljefilter, men även från stallarna i form av uttjänta ljuskällor.

Det farliga avfallet förvaras i särskilda utrymmen innan det hämtas. Transporterna sker av särskilda transportörer med transporttillstånd, vilka hämtar avfallet direkt på gården. Kadaver förbränns i halmpannan enligt tillstånd från Jordbruksverket.

Tvättvatten som uppkommer i verksamheten leds till en spolvattenbrunn, vilken ska

byggas, för att räcka även för vatten från de nya stallen i Örbäck (etapp 1 och 3).
Människors hälsa påverkas främst genom eventuell lukt och buller som kan uppstå i verksamheten. Bolaget anser inte att dessa olägenheter kommer att öka nämnvärt. Den planerade stallbyggnaden medför en marginell ökning i buller då ventilationsfläktar är tystgående, de sitter i trummor och är ljuddämpade. Detta medför väldigt lite buller i och omkring djurstallet. I samband med transporter försöker Bolaget minimera olägenheterna genom att samordna transportererna.

Gödseln kommer att lagras under täckning på platta, vilket minskar luktolägenheter. Erfarenheterna från befintliga stallar är att lukten på så stort avstånd till bostäder inte medför något större obehag.

Bolaget har vidtagit flera åtgärder för att minska miljöpåverkan, bland annat anlagt en våtmark som gynnar växter, fisk och fågellivet samt sått växter som främjar pollinerade insekter. Dessutom finns det fånggrödor och minst 10 m breda skyddszoner vid alla vattendrag. Till uppvärmning används förnyelsebar energi i form av halm och flis vilket minskar klimatpåverkan.

I och med att Bolaget följer de föreskrifter och allmänna råd som finns för jordbruket minskar risken att olägenheter för människor och miljön uppkommer, men nödlägesberedskap finns för att motverka skador vid driftstörningar och olyckor.

Kväveutlakning från åkermark

Utlakningen i nuläget är beräknad till 30 kg N/ha och år. Detta kan jämföras med grundutlakningsvärdet för Kalmar kommun som ligger på 35 kg N/ha och år vid normal spannmålsodling. Efter utökningen är utlakningen oförändrat jämfört med dagsläget på 30 kg N/ha. Detta beror på att det inte blir några förändringar i växtodlingen och att all tillkommande stallgödsel kommer att levereras till kontrakterad areal.

Bolaget har investerat i teknik som ska minska miljöriskerna. Bolaget har tillsammans med fyra andra växtodlare köpt en RTK-antenn som med en gödningsspridare och en spruta med automatisk sektionssavstängning möjliggör högsta precision vid spridning av gödnings- och bekämpningsmedel. Det har även införskaffats en N-sensor som mäter grödans kvävebehov vid behovsanpassad gödning.

Bolaget har också sänkt ett antal åkerbrunnar för att minska risken för läckage vid höga vattenflöden.

Fosforläckage från åkermark

Fosforklasserna (P-klass) gällande Bolagets åkermark varierar mellan III och V. Inom projektet Odling i Balans deltog Bolaget i ett forskningsprojekt där professor Faruk Djodjic, SLU, Ultuna har gjort en modulering för att bedöma risken för fosforutlakning på Bolagets åkermark. Moduleringen visade på en minimal risk för ytavrinning eftersom marken är väldigt genomsläpplig. Bolaget har också gjort en utredning av risken för fosforläckage genom Greppa näringens fosformodul. Resultatet visade även där på liten risk för utlakning av fosfor.

Åtgärder för att minska påverkan på vatten och undvika överskridande av miljökvalitetsnormer för Ljungbyån och Kalmarsund

- Bolaget är en av pilotgårdarna i organisationen Odling i balans.
- Bolaget har gjort tekniska investeringar för att minska risken för växtnärings- och sprutmedelsläckage: RTK-antenn, N-sensor, automatisk sektionsavstängning på sprutan och gödningsspridaren m.m.
- Bolaget jobbar med att minska koldioxidutsläpp genom uppvärmning med förnyelsebar energi.
- En utredning har gjorts genom Odling i balans där riskerna för läckage av fosfor har utretts.
- Bolaget är med i Greppa Näringen.
- Skyddszoner på minst 6 m finns mot samtliga vattendrag.
- Bolaget har gjort en markkartering för att kunna planera fosforgödsling anpassat till P-halter i marken.
- Fosforgödsling på marker i P-AI-klass V kommer framöver att anpassas till behovet precis som idag eftersom Bolagets gödslingsrutiner de senaste 13 åren har lett till en minskad andel åkermark inom P-AI-klass V. Utöver detta kommer växtodlingen inte att förändras jämfört med dagsläget vilket innebär att negativ påverkan från växtodlingen inte förväntas öka i framtiden.
- Det tillämpas fasutfodring och fytas i kycklingproduktion (BAT — bästa tillgängliga teknik) vilket ger mindre kväve- och fosforhalter i gödseln. Utfodringen anpassas kontinuerlig enligt branschens rekommendationer.
- Bolaget har anlagt en våtmark med fosforfälla på 4 ha dit dräneringsvatten från åkermark pumpas. Våtmarken är inte bara positiv för att minska växtnäringsförluster, den gynnar även den biologiska mångfalden.

- Bolaget har grävt ner flera åkerbrunnar för att minska risken för ytavrinning.

En del av arealen avvattnas genom kanaler direkt till Östersjön som har måttlig ekologisk status. Kanalernas saknar klassning i VISS.

Ammoniak

Enligt Bolagets beräkningar kommer ammoniakutsläppen från verksamheten att öka från 14 000 kg idag till 21 440 kg per år vid ansökt verksamhet. Genom att hålla en torr gödselbädd och säkerställs låga utsläpp av ammoniak från djurstallen. Detta sker genom golvvärme och ett vattensystem som håller spill och dropp på en minimal nivå. I stallarna finns utrustning som mäter koldioxidhalten vilket ofta är kopplad till ammoniakhalten. Om förinställda halter överskrids larmar systemet.

Andra åtgärder som tillämpas är fasutfodring, torr gödsellagring och snabb nedbrukning av gödsel efter spridning.

Inkomna yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden i Kalmar kommun har i yttrande anfört bl. a. följande.

Beslut

Nämnden tillstyrker att tillstånd ges under förutsättning att följande punkter regleras i Länsstyrelsens tillståndsbeslut:

- Vilka åtgärder som ska genomföras för att minimera ammoniakutsläppen från stallarna.
- Företaget ska arbeta för att minska andelen mark som ligger i fosforklass V.
- Företaget ska uppfylla bestämmelserna om lagringskapacitet som finns i Förordningen om miljöhänsyn i jordbruket. Utöver förordningens krav på hur lagringsutrymmen för gödsel ska vara utformade ska kycklinggödseln lagras så att nederbörd eller annat vatten förhindras att nå gödseln.
- Tillfällig lagring av gödseln ska följa Jordbruksverkets allmänna råd för tillfällig lagring i fält samt att tiden begränsas till två veckor.
- Utgödsling, lastning och transport av gödseln ska ske utan risk för förorening av grundvattnet.
- Gödselmottagare och kopia på dokumentation över bortförd gödsel ska redovisas till tillsynsmyndigheten.
- Stoftutsläpp från fastbränslepannorna ska begränsas och regleras.

- Spridning av gödsel och bekämpningsmedel ska regleras så att olägenhet för människor eller miljö inte uppkommer. Skyddsavstånd ska tillämpas intill dricksvattenbrunnar, vattendrag, diken och bostäder. Skyddszoner ska finnas längs alla vattendrag.
- Spridning av gödsel ska ske med bästa möjliga teknik med krav på snabb nedbrukning då spridning sker på obevuxen mark. För att verksamheten ska kunna planera och sprida optimala gödselgivor ska krav ställas på markkartering, gödslingsplan, gödselanalyser och växtnärbalans.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Lokalisering, lukt och buller

Den planerade utbyggnaden kommer att ske i anslutning till befintliga stall. I ytterkanten av en radie på 500 meter från planerade stall i Örbäck finns två bostadsfastigheter. Mellan stallar och bostäder finns skog. Inom 500 meter från det planerade stallet i Vassmolösa finns det ett 20-tal bostäder och verksamheter, den närmaste inom cirka 200 meter. Vassmolösa ligger mitt i ett aktivt jordbrukslandskap. Markus Johansson driver i dag lantbruk på platsen utan att olägenhet för närboende uppkommer. Det nya stallet kommer att placeras längre bort från bebyggelsen. Antalet dagar då det uppstår lukt från verksamheten förväntas inte öka. Antalet transporter till och från verksamheten kommer att öka men enligt vad som redovisats i ansökan hålls dessa ändå på en rimlig nivå.

Vattenskydd

Gårdscentrum i Örbäck respektive Vassmolösa ligger utanför fastställda kommunala vattenskyddsområden och utanför det preliminära tillrinningsområdet som är framtaget i arbetet med det framtida skyddsområdet för vattentäkterna i Södra Nybroåsen. Åkermark finns inom befintligt vattenskyddsområde och även inom tillrinningsområdet till det framtida vattenskyddsområdet Södra Nybroåsen. Begränsningar för gödsel, bekämpningsmedelanvändning med mera på dessa arealer regleras i skyddsföreskrifterna. Örbäck ligger enligt kommunens översiktsplan inom ett intresseområde för kommunal vattenförsörjning varför det är viktigt att gödsel- och spolvatten lagras i täta behållare och utgödsling, lastning och transport sker utan att grundvattnet riskerar att förorenas. Om det finns risk för spill vid utgödsling är det viktigt att detta kan samlas upp. Hänsyn till privata dricksvattentäkter ska tas vid spridning av gödsel och bekämpningsmedel.

Ammoniak

Enligt företagets beräkningar kommer ammoniakutsläppet från stallarna att vara 9898 kg per år. Per slaktkycklingsplats blir utsläppet cirka 0,019 kg per år. Detta är lågt enligt de värdena som föreslås gälla i EU till följd av industriutsläppsdirektivet (0,01-0,08 kg). Företaget har åtagit sig att använda sig av vedertagna principer för att minska ammoniakutsläppen från stallarna. Företaget bör regelbundet kontrollera utsläppet till exempel genom en årlig upprättat stallbalans eller mätningar.

Fosfor

Utlakning av fosfor från åkermark är komplext och beror på flera saker så som gödsling, vilka grödor som odlas, vilka odlingsåtgärder som görs, jordarten och klimatet. Företaget har genom modellering visat att risken för fosforläckage via ytavrinning från företagets areal är liten. Ett sätt att bedöma åkermarkens risk för fosforläckage till grundvattnet är att mäta markens halt av lättlösligt fosfor (P-A1). Sökande har redovisat två karteringar över åkermarken en från 1994/1998 och en från 2009.

Karteringen visar att den andel av åkermarken som har hög risk för fosforläckage har minskat från cirka 37 % till 28 %. Markkarteringens prover tas i matjordslagret. Markens risk för fosforläckage beror även på alvens förmåga att binda fosfor. Om det finns prover som visar alvens innehåll av P-A1 är det enligt Naturvårdsverkets råd för miljöövervakning dessa som ska ligga till grund för riskbedömningen. Företaget redovisar tre prover på alvens innehåll av P-A1. Dessa ligger i den lägsta fosfor klassen med låg risk för fosforutlakning.

Företaget har visat att man arbetar aktivt med fosforfrågan, bland annat genom sitt deltagande i Odling i balans och anläggandet av en fosfordamm. Samhällsbyggnadskontoret bedömer att företaget har goda möjligheter att på sikt sänka markens innehåll av fosfor och att det är viktigt att företaget fortsätter att aktivt arbeta för att minska andelen mark i fosforklass V. Att minska läckaget av fosfor är en viktig för att minska övergödningen av Kalmarsunds kustvatten. Ett villkor kring fosforgödsling bör inte begränsa företaget förutsättningar att ta stora skördar, vilket bidrar till bortförsel av fosfor.

Gödsel

Fullt utbyggt kommer företaget årligen att producera cirka 8 000 m³ gödsel. Cirka 75 % av gödseln kommer att avyttras och 25 % att användas på företagets egen areal. Enligt de gödselmottagare som är aktuella i nuläget kommer cirka 56 % av gödseln att hamna i Kalmar

BESLUT
Datum
2016-08-30

17 (34)
Diarienummer
551-9172-15

kommun, resten av gödseln kommer att spridas på åkermark i Trelleborg (23 %), Höör (7 %) och Strängnäs kommun (13 %). Gödselmottagare ska enligt ansökan redovisas till tillsynsmyndigheten. Även lagstadgad dokumentationen av bortförd stallgödsel bör redovisas till tillsynsmyndigheten för att vi ska kunna ha tillsyn över gödselhanteringen.

Målsättningen är att gödseln ska kunna levereras direkt från stallarna till transport och sökande har yrkat på att ingen ytterligare lagringskapacitet behövs. Det är ändå rimligt att företaget uppfyller det lagkrav som finns och kan lagra gödseln på ett miljömässigt godtagbart sätt. Detta för att minska risken om till exempel gödselmottagare skulle saknas under tidsperioder eller om transport inte kan ske i direkt anslutning till utgödslingen. Företaget uppger i kompletteringen till ansökan att tillräckligt med lagringsutrymme finns.

Utöver förordningens krav på hur lagringsutrymmen för gödsel ska vara utformade har företaget åtagit sig att lagra kycklinggödseln så att nederbörd eller annat vatten förhindras nå gödseln. Stukalagring ska endast ske i direkt anslutning till vårbruk och sådd av höstraps. Det är rimligt att företaget följer Jordbruksverkets allmänna råd kring tillfällig lagring i fält samt att tiden bör begränsas till max två veckor för att minimera näringsläckaget.

Växtodling

Företagets åkermark ligger mellan E22 och Karlskronavägen, kring Vassmolösa och Bottorp. I sin växtodling använder sig företaget av modern teknik (GPS, RTK-antenn, N-sensor, automatisk sektionsavstängning) och ett professionellt arbetssätt (markkartering, gödselanalys, växtnäringsbalans, gödslingsplan). Man har även angett att gödseln ska brukas ned inom 4 timmar om den sprids på obevuxen mark. Skyddszoner på minst 6 meter finns längs alla vattendrag.

Förbränningspannor

Kycklingstallarna värms upp med hjälp av en flis- och en halmpanna. För att klara utbyggnaden kommer ytterligare en panna att installeras i Örbäck. Pannorna är försedda med avgascyklon som minskar utsläppshalten av stoft. Partiklar från förbränning kan medföra negativa hälsoeffekter för närboende. Sökande har åtagit sig att hålla utsläppen från pannorna på en acceptabel nivå och föreslagit ett utsläppsvillkor. Det är viktigt att det framgår när under förbränningscykeln pannan förväntas klara detta värde eller om det är ett medelvärde? Det är också viktigt att det av villkoren eller i företagets kontrollprogram framgår hur ofta en utsläppskontroll av pannorna ska genomföras.

Miljö kvalitetsnormer

Företagets verksamhet påverkar Råsbäcken, Ljungbyån: mynningen

Hossmoviken — Råsbäcken och N v s Kalmarsunds kustvatten.

Råsbäcken har Måttlig ekologisk status och ska uppnå God ekologisk status 2021.

Vattenförekomsten är inte klassad utifrån övergödning.

Ljungbyån: mynningen Hossmoviken — Råsbäcken har God ekologisk och Hög status när det gäller övergödning och fosfor.

N v s Kalmarsunds kustvatten har Måttlig ekologisk status och ska uppnå god status 2021.

Övergödning är ett problem. Företaget har redan genomfört föreslagna åtgärder enligt VISS för att vattenförekomsten ska uppnå God ekologisk status (skyddszoner, minskat fosforläckage vid spridning av stallgödsel och fosfordammar).

Sammantaget bedömer samhällsbyggnadskontoret att verksamheten inte medför att möjligheterna att uppnå God status försvåras.

Kalmar Vatten AB är huvudman för den kommunala vattenförsörjningen och har i huvudsak lämnat följande synpunkter:

Kommunal vattenförsörjning

Den kommunala vattenförsörjningen, på såväl kort som lång sikt, har tyngdpunkten i grundvattenutvinning i Nybroåsen, inklusive konstgjord infiltration av ytvatten för förstärkning av grundvattenmängden. Inte minst den för tillfället rådande torrsituationen i regionen visar på ett tydligt behov att utöka kapaciteten i vattenuttagen och anlägga fler vattentäkter. Nybroåsen är den helt dominerande grundvattenresursen i regionen och det enda realistiska alternativet för lokalisering och utbyggnad av nya grundvattentäkter i störres skala.

Synpunkter på Vassmolsösa Maskinaffärs ansökan avseende utökad djurhållning

Den föreslagna lokaliseringen i Örbäck ligger på Nybroåsen men berör inte dagens kommunala vattentäkter och skyddsområden. Fler vattentäkter planeras dock att anläggas i Nybroåsen i framtiden men den exakta placeringen av dessa är inte klarlagd. Enligt geologisk karta och enstaka rödrivningar utgörs jorden vid Örbäck främst av isälvsmaterial (sand).

Av Kalmar kommuns översiktsplan framgår att den aktuella platsen i Örbäck ligger inom område med högsta prioritet för kommunal vattenförsörjning. Verksamheter får inte riskera vattenkvaliteten i dessa områden. Mot den bakgrunden är det önskvärt att om möjligt helt undvika att förlägga miljöfarlig verksamhet som kan innebära risk för negativ påverkan på grundvattnet inom detta område. I praktiken kan dock vissa verksamheter tillåtas om riskerna kan hållas på en minimal nivå. I Vassmolösa Maskinaffärs ansökningshandlingar redovisas uppgifter som är positiva ur ett vattenskyddsperspektiv och som ligger i linje med Kalmar Vattens synpunkter, t.ex. invallade cisterner, larm mm.

Nybroåsen består överlag av mycket genomsläpplig mark, vilket ger dåligt skydd för grundvattnet. På den aktuella platsen i Örbäck bedöms torrzonerna ovan grundvattnet ha en mäktighet av ca 10 m vilket något minskar risken för förorening av grundvattnet.

För verksamhet på aktuell plats är det angeläget att anläggningar utformas och rutiner upprättas som minimerar risken för negativ påverkan. Detta gäller särskilt bränsle- och kemikalielagring samt gödselhantering.

Kalmar Vatten AB har inga synpunkter på övriga lokaliseringar. Dessa bedöms vara bättre utifrån det kommunala vattenförsörjningsperspektivet.

Enligt ansökan har hänsyn tagits till den befintliga vattenledningen vid Vassmolösa 1:3. Där är det viktigt att ledningen även i framtiden hålls tillgänglig för underhåll och reparation.

Bolagets synpunkter

Bolaget har lämnat i huvudsak följande synpunkter på inkomna yttranden:

Bemötande av Kalmar Vattens yttrande

Beträffande lokaliseringen av planerad utbyggnad av kycklingproduktionen i Örbäck vill vi förtydliga att placeringen är lokaliserad mer än 400 m norr om den avgränsning av tillrinningsområde som grundar sig på 2015 års mätningar och förslag till nytt vattenskyddsområde. Strömningsbilden anger att grundvattenströmningen är ost till nordostlig i området, alltså utströmning från nybroåsen. I strömningsriktningens förlängning västerut

BESLUT
Datum
2016-08-30

20 (34)
Diarienummer
551-9172-15

passeras efter 250 m det gamla infiltrationsfältet för Tvärskogs avloppsanläggning. Efter ytterligare 300 m ligger det område där Tvärskogs bil & mek. har sin verkstad och bensinstation. Ytterligare 500 m bort i samma riktning kommer vi in i Tvärskogssågens kärnområde med värmecentral och timmerhantering. Omkring 1 000 m öster om Örbäck är Hagalunds tomatväxthus placerade. Cirka 300 m norr om alla dessa verksamheter sträcker sig väg 520 som är en av kommunens tyngst trafikerade vägar.

Vi hävdar att det område inom vilket vi vill bygga är olämpligt som framtida infiltrations och uttagsområde för vattenutvinning dels på grund av all betydligt farligare verksamhet som redan bedrivs i området men också på grund av närheten till berg i den norra delen som minskar möjligheten till infiltration och försvårar uttag av infiltrationsvattnet. Närheten till berg i norra delen finns väl dokumenterad från de sprängningar som utfördes vid byggnation av överföringsledningarna utmed väg 520 för ca 7 år sedan.

Om infiltrationsvatten förflyttar sig i överensstämmelse med de strömningsriktningar som 2015 års strömningsbild visar blir det dessutom svårt att finna en tillräckligt skyddad och säker plats för infiltration.

På företaget finns två stora dieselcisterner och en liten. En stor cistern på 10 m³ och en liten på 0,2 m³. De är invallade och står inomhus i stallet i Örbäck. Dieseln i den lilla tanken är till för att driva reservkraftverket och dieseln i den stora är till för att värma stallet. Då huset värms upp av flis används olja endast i undantagsfall som t.ex. vid strömavbrott eller vid underhåll av flispannan (text tagen ur MKB ansökan). Några kemikalier kommer vi ej lagra i Örbäck.

Det kommer endast vara spolvatten som förvaras i brunnarna och det innerhåller en mycket liten mängd växtnäring. Gödseln som blir är mycket torr och risken för läckage vid hantering är därför mycket liten.

Vi har larm på våra anläggningar.

Bemötande Kalmar kommuns yttrande

Tillfällig lagring i fält av gödsel inför spridning med en begränsning till två veckor anser vi är allt för snäv. Tillfällig lagring i fält sker endast när vi tömmer våra stallar på gödsel i samband

med vår- och höstbruk inför sådd. Vi vill lägga gödseln på fält i anslutning till dessa tillfällen för att slippa omlastning. Vid omlastning blir gödseln omrörd vilket ökar risken för ammoniakavgång till luften.

Bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen, som bifogats ansökan, i allt väsentligt uppfyller kraven enligt 6 kap. miljöbalken med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Tillåtlighet

Miljöbalkens mål

Av 1 kap 1 § i miljöbalken framgår att bestämmelserna syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Val av plats och planförhållanden

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det enligt 2 kap. 6 § miljöbalken väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö. Vidare framgår att tillstånd inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser.

De föreslagna anläggningarna, enligt huvudalternativet, ligger på fastigheter som varken omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser. Miljöprövningsdelegationen anser även att verksamheten är förenlig med den kommunala översiktsplanen.

Bottorp 1:1, Örbäck, ett befintligt kycklingstall och två nya.

Två nya stallar planeras i skogsområdet öster om det befintliga kycklingstallet. Närmaste bostäder ligger ca 350 meter nordost om befintligt djurstall. De nya stallarna kommer inte att placeras närmare dessa bostäder.

Enligt Boverkets allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete" anges 500 meter som riktvärde för skyddsavstånd för *djurhållning i lantbruk*.

BESLUT
Datum
2016-08-30

22 (34)
Diarienummer
551-9172-15

Bolaget vidtar flera åtgärder för att begränsa uppkomsten av lukt från djurhållning och gödselhantering (se under rubrik ammoniak nedan). Det har inte framkommit att det förekommit några klagomål på den befintliga verksamheten.

Under förutsättning att de åtgärder som Bolaget redovisat i ansökan genomförs och att föreskrivna skyddsåtgärder i detta beslut följs bedömer Miljöprövningsdelegationen att verksamheten bör kunna bedrivas utan oacceptabla störningar för närboende i Örbäck.

Vassmolösa 1:3, ett befintligt kycklingstall och ett nytt.

Ett nytt stall planeras på åkermarken väster om befintligt kycklingstall i Vassmolösa. Anläggningen är belägen i jordbruksbyggd med ett avstånd på ca 300 meter till närboende. 23 bostäder finns inom 500 meter från planerade djurstall. Det nya stallet kommer inte att placeras närmare närliggande bebyggelse än det befintliga stallet. En bostad tillhörande Bolaget är belägen på ett avstånd av ca 200 meter från stallarna. Tingshusgårdens förskola ligger på ett avstånd av ca 300 meter från det befintliga stallet och det nya stallet kommer att byggas i riktning bort från förskolan.

Bolaget vidtar även här åtgärder för att begränsa uppkomsten av lukt från djurhållning och gödselhantering. Det har inte framkommit att det förekommit några klagomål på den befintliga verksamheten.

Verksamheten bedöms även efter utökningen kunna bedrivas utan oacceptabla störningar för närboende i Vassmolösa.

Påverkan på vattenskyddsområde och intresseområde för kommunal vattenförsörjning

Vad gäller risken för påverkan på grundvattnet i området gör miljöprövningsdelegationen följande bedömning:

Av Kalmar kommuns översiktsplan (allmänna intressen) från 2013 framgår att ansökt placering i Örbäck ligger inom intresseområde för vattenförsörjning med högsta prioritet.

Vattenskyddsområdet "Vassmolösa" (1973-07-26, vattenskydds id 8800003) finns ca 500 meter söder om ansökt placering i Vassmolösa.

Den befintliga anläggning i Vassmolösa liksom det nya djurstall som planeras är belägna i omedelbar anslutning till den regionalt viktiga grundvattenförekomsten Nybroåsen vid Vassmolösa (SE627524-151840). Nybroåsen är huvudvattentäkt för Kalmar, Nybro och Torsås kommuner med stor betydelse för den regionala vattenförsörjningen

BESLUT
Datum
2016-08-30

23 (34)
Diarienummer
551-9172-15

Vattenskyddsområdet "Hagbymassivet" (beslutad 1979-03-07 och 1988-04-19, vattenskydds id 880002) finns ca 300 meter söder om verksamheten i Vassmolösa.

I Örbäck lagras ca 10 m³ dieselolja och i Vassmolösa 9 m³ i invallade cisterner inomhus. Även pumpar för påfyllning av maskiner är placerade inom invallning. En gjuten platta finns på tankningsplatsen vilket innebär att spill snabbt kan upptäckas. Risken för läckage och påverkan på grundvattnet bedöms därför vara liten.

Vid rengöring av kycklingstallarna mellan uppfödningssomgångarna uppkommer spolvatten som innehåller gödselrester och små mängder rengöringsmedel. Fullt utbyggd verksamhet beräknas ge upphov till 1 560 m³ spolvatten per år. Spolvattnet leds till täta behållare där det lagras innan det sprids på åkermark. En befintlig behållare på 700 m³ finns i Vassmolösa och en ny på 800 m³ ska byggas i Örbäck. Spolvattnet innehåller förhållandevis små mängder näringsämnen. Därför bedöms risken för att spolvattnet ska påverka grundvattnet vara liten.

Kycklinggödsel är torr och under förutsättning att den lagras torrt på hårdgjord yta och att eventuellt spill samlas upp bedöms risken för påverkan på grundvattnet vara liten. Lagring kommer inte heller att ske vid Örbäck.

Med de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som Bolaget åtagit sig och de villkor som föreskrivs i detta beslut bedöms verksamheten vara förenlig med Kalmar Vatten AB:s planer vad gäller kommunens framtida vattenförsörjning.

Miljöprövningsdelegationen anser sammantaget att den valda lokaliseringen kan godtas.

Hushållningsbestämmelser (riksintressen)

Grundläggande och särskilda bestämmelser i 3 och 4 kap. miljöbalken om hushållning av mark och vatten är tillämpliga vilket innebär att verksamheten eller åtgärden ska gå att förena med en från allmän synpunkt användning av mark- och vattenresurser. Förändringen av markanvändning i Örbäck är att skogsmark intill befintligt slaktkycklingstall kommer att tas i anspråk för två nya stall. I Vassmolösa är det åkermark intill befintligt slaktkycklingstall som tas i anspråk för ett nytt stall.

Miljöprövningsdelegationen anser att verksamheten är förenlig med hushållningsbestämmelserna.

BESLUT
Datum
2016-08-30

24 (34)
Diarienummer
551-9172-15

Miljökvalitetsnormer

Enligt 5 kap. 3 § miljöbalken ska myndigheter och kommuner ansvara för att miljökvalitetsnormer följs.

År 2009 fastställde vattenmyndigheterna miljökvalitetsnormer för vatten i enlighet med EU:s vattendirektiv (införlivade i svensk rätt genom förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön). Nya preliminära klassningar och förslag på normer har tagits fram 2015. Dessa är dock ännu inte fastställda.

Vattendrag

Sökandens jordbruksareal ligger huvudsakligen inom huvudavrinningsområdet för Ljungbyån, Dessutom sker avrinning direkt till Kalmarsund. Den aktuella vattenförekomsten mynnigen Hossmoviken – Råsbäcken (SE627882-152464) har god ekologisk status.

Vattenförekomsten uppnår ej god kemisk status eftersom kvicksilver i fisk bedöms förekomma över EU:s gränsvärde (värdet överskrider i alla svenska vattenförekomster). Vattenförekomsten uppnår inte heller god status med avseende på polybromerade difenyletrar (PBDE) p.g.a. ett nytt europeiskt gränsvärde för fisk (gränsvärdet överskrider i alla svenska ytvatten).

Kustvatten

Östersjön är ett innohav som är särskilt känsligt för övergödning, bland annat på grund av långa omsättningstider för vatten och låg vattentemperatur. Övergödning beror på att näringsämnen såsom kväve och fosfor tillförs vattnen. Modellberäkningar visar att en stor del av de näringsämnen som tillförs Östersjön kommer från åkermark (Naturvårdsverkets rapport 5815). Vid klassningen 2009 bedömdes Kustvattenförekomsten N v s Kalmarsund SE563100-161500 ha måttlig ekologisk status och målsättningen var att god status skulle uppnås till 2021. Vattenförekomsten bedöms vid sammanvägning ha måttlig ekologisk status p.g.a. övergödning enligt den preliminära klassningen 2015. God ekologisk status bedöms inte kunna uppnås förrän tidigast 2027 bl.a. p.g.a. utsjöpåverkan och långa omsättningstider.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar mot ovanstående bakgrund att befintlig och planerad verksamhet är belägen inom ett område som är känsligt för näringsläckage där det är särskilt angeläget att begränsa läckaget av fosfor.

Känsligheten för påverkan av gödande ämnen från land skiljer mycket mellan olika kustvattenförekomster. I vissa vattenförekomster är möjligheterna att påverka

näringshalterna med hjälp av lokala åtgärder i tillrinnande vattendrag goda, i andra mycket små. Hossmoviken bedöms tillhöra kategorin som går att förbättra med lokala åtgärder (Vattenmyndigheten Södra Östersjön, 2009).

För att uppnå god ekologisk status till 2027 måste alla möjliga och rimliga åtgärder vidtas. Modellberäkningar har visat att en stor del av de näringsämnen som tillförs Östersjön kommer från jordbruket (Naturvårdsverkets rapport 5815).

När det gäller Bolagets växtodling så visar markkarteringar på en minskande trend när det gäller fosfor i markerna mellan åren 1998 och 2009 då den senaste markkarteringen gjordes vilket visar att Bolagets gödslingsstrategi varit bra. Det är dock en brist att någon senare markkartering inte utförts

Bolaget har vidtagit en rad åtgärder för att minska näringsläckaget från markerna, bland annat har en våtmark på 4 ha med fosforfälla anlagts. Till våtmarken pumpas dräneringsvatten från främst mulljor.

En modulering har utförts av SLU för att bedöma risken för fosforförluster genom ytvavrinning från Bolagets åkermarker. Slutsatsen är att risken för ytvavrinning är låg från Bolagets väl-dränerade flacka jor.

Miljöprövningsdelegationen beslutar dessutom om villkor som begränsar spridningen av fosfor på de mest fosforrika jor. Allt för att motverka ytterligare övergödning. Härigenom bedömer Miljöprövningsdelegationen att tillstånd till verksamheten inte försvårar möjligheterna att uppnå god status i aktuella vattenförekomster till 2027.

Grundvatten

Den befintliga anläggningen i Örbäck liksom de två nya djurstallar som planeras här är belägna på den regionalt viktiga grundvattenförekomsten Nybroåsen vid Vassmolösa (SE627524-151840). Nybroåsen är huvudvattentäkt för Kalmar, Nybro och Torsås kommuner med stor betydelse för den regionala vattenförsörjningen.

Grundvattenförekomsten är påverkad av bl.a. växtskyddsmedel från jordbruk. Uppmätta halter ligger dock under riktvärdet på 0,1 ug/l. Bolagets användning av växtskyddsmedel kan utgöra en risk för vattenkvaliteten. Bolagets växtodling kommer dock inte att förändras vid planerad utökning och därmed inte heller användningen av växtskyddsmedel.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ett tillstånd till ansökt verksamhet inte innebär att möjligheterna att uppnå föreskrivna miljökvalitetsnormer försvåras.

Natur och Natura 2000

Verksamheten i Örbäck är belägen inom område för av Sveriges Geologiska Undersökning utpekad grusförekomst med begränsade geologiska skyddsvärden (klass 3), begränsade skyddsvärden med hänsyn till fauna och flora (klass III) samt med skyddsvärden med hänsyn till friluftslivet (klass 2).

I Kalmar kommuns översiktliga grusinventering från 1985 anges området Nybrosåsen med id nr 07h respektive 07g (inom vilket anläggningen är belägen) vara mycket skyddsvärt (klass 2).

Ett ca 4,5 ha stort biotopskyddat område med mycket gamla träd finns ca 300 meter väster om anläggningen i Örbäck (Skogsstyrelsens objektnummer SK 89-2009). Den planerade utbyggnaden planeras ske österut i motsatt riktning från det skyddade skogsområdet.

Verksamhetens påverkan på ovanstående skyddsvärden bedöms bli acceptabel.

Natura 2000-områden ingår i det nätverk som syftar till att värna om naturtyper och livsmiljöer för de arter som EU-länderna har kommit överens om. Syftet är att värna den biologiska mångfalden och länderna har även ansvar för att arterna och naturtyperna har en gynnsam bevarandestatus dvs. att de har en långsiktigt hållbar omfattning.

Natura 2000-området, Bottorpkusten SE0330214, är ett av länets värdefullaste odlingslandskap med stora arealer naturliga betesmarker, stenmurar, alléer och solitärträd. Kuststräckan är starkt betespräglad med en rikedom av uddar och grunda vikar. Det består av fem spridda betesmarker med goda exempel på betade havsstrandängar och strandnära, opåverkade partier fastmark med lång kontinuitet som betesmark. En av Bolagets åkrar (ca 400 meter) går längs Hålbäckens ena sida och som nedströms mynnar ut på gränsen till en av betesmarkerna som ingår i Natura 2000-området Bottorpkusten. Bolaget har för närvarande 10 meter gödsel- och sprutningsfria skyddszoner längs alla vattendrag, inklusive Hålbäcken, vilket kraftigt torde minska risken för läckage av näringsämnen och bekämpningsmedel.

Mot bakgrund av att djurstallarna ligger på ett avstånd om drygt tre respektive åtta kilometer ifrån Natura 2000-området så bedöms nedfall av ammoniak som härrör från stallarna inte skada livsmiljön eller arter som avses skyddas inom Natura 2000-området.

Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att Natura 2000 området Bottorpkusten inte kommer att påverkas negativt av den ansökta verksamheten. Någon tillståndsprövning enligt 7 kap. 28a § behövs därför inte.

BESLUT
Datum
2016-08-30

27 (34)
Diarienummer
551-9172-15

Kväveutlakning från åkermarken

Enligt Bolagets beräkningar är utlakningen av nitratkväve 30 kg/ha och år. Någon förändring sker inte efter utökningen eftersom växtodlingen inte förändras och all tillkommande gödsel transporteras bort. Detta kan jämföras med grundutlakningen i kommunen för gårdar med jordar med samma lerhalt som är beräknad till 35 kg/ha och år.

Bolaget har investerat i modern teknik som möjliggör spridning av gödsel med hög precision. Man har även införskaffat en N-sensor som med vilken man kan mäta grödornas kvävebehov och anpassa gödslingen efter detta. Kantzoner och våtmarker och övriga åtgärder som bolaget vidtar bidrar också till att minska kväveutlakningen.

Fosforförluster från åkermarken

Den senaste markkarteringen, som gjordes 2009, visar att fosforhalterna i åkermarken sjunkit jämfört med tidigare markkartering från 1998. Andelen åkermark i fosforklass V har sjunkit från ca 37 % 1998 till 25 % 2009. Det har också tagits 3 prover i alv 2016 som indikerar att alven har låg fosforhalt.

2012 anlades en våtmark för att samla upp vatten från mulljordarna, för att minska näringsläckage.

Bolaget har deltagit i ett försök under ledning av Faruk Djodjik på SLU med syfte att identifiera högriskområden för ytavrinning av fosfor. Utförd modulering indikerar att risken för ytavrinning är låg från Bolagets genomsläppliga, väldränerade flacka jordar.

Miljöprövningsdelegationen gör följande bedömning: Det är mycket angeläget att fosforhalten sänks i jordar med fosforklass IV och V. Det är en brist att det inte finns någon ny markkartering inför denna tillståndsprövning. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock utifrån Bolagets övriga uppgifter att gödslingsstrategin innebär ett tärande på fosforförrådet så att fosforhalterna i marken fortsatt sjunka även efter 2009. SLU:s modulering indikerar att risken för ytavrinning av fosfor är låg. Delegationen föreskriver även begränsning av fosforgödsling till max 15 kg per ha och år för åkermark i klass V (villkor 16).

Ammoniakutsläpp till luft

Den ansökta verksamheten innebär att ammoniakutsläpp från djurstallar, samt från lagring och spridning av stallgödsel beräknas öka från ca 11 700 kg per år till ca 17 900 kg per år vid fullt utbyggd verksamhet.

Eftersom all gödsel från den utökade verksamheten transporteras bort belastar den inte bolagets verksamhet. I praktiken kommer dock den kontrakterade gödsel som sprids i närområdet att bidra till ytterligare kvävenedfall i kommunen.

Kycklingstallarna ligger relativt kustnära och en del av ammoniakerna kommer sannolikt att deponeras i Östersjön. Kalmarsund har bedömts ha måttlig status på grund av övergödande ämnen. Miljö kvalitetsnormen är att god ekologisk status ska uppnås till 2021. För detta krävs att alla möjliga och rimliga åtgärder vidtas.

Ammoniak som deponeras på marken tas till största delen upp av växtligheten.

Enligt SLU:s rapport 2009:12, Byggnadstekniska åtgärder för lägre ammoniakemission från djurstallar, svarar djurhållning med fjäderfä för 4 % av ammoniakutsläppen i Sverige. Av denna del bedöms ca 10 % komma från stallventilationen. Viktiga åtgärder för att begränsa ammoniakbildningen i djurstallet är att ströbädden hålls tunn och torr. Goda förutsättningar för detta finns om stallet är försett med isolerat golv och golvvärme och att vattendistributionen kan ske med minimalt spill. Enligt vissa undersökningar kan ammoniakavgången minska med drygt 50 % vid användande av golvvärme jämfört med motsvarande stall utan golvvärme.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att ovanstående åtgärder redan vidtas i befintliga djurstallar och kommer att vidtas i Bolagets planerade stallar. Bolaget har också åtagit sig att tillämpa fasutfodring vilket ökar slaktkycklingarnas foderutnyttjande och minskar kväveutsöndringen.

Utöver de åtgärder som Bolaget vidtar för att minska ammoniakutsläppen från stallarna konstaterar Miljöprövningsdelegationen att åtgärder också vidtas för att minska näringsförlusterna vid lagring och spridning av stallgödseln, såsom lagring under täckning och snabb nedbrukning efter spridning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammantaget att utsläppen av ammoniak från verksamheten kan godtas.

Kultur

Miljöprövningsdelegationen erinrar om bestämmelserna i 2 kap. 10 § kulturminneslagen. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet avbrytas. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla till Länsstyrelsen att en fornlämning påträffats.

Miljökvalitetsmål

Verksamheten berör flera regionala och nationella miljökvalitetsmål på olika sätt. De nationella miljömål som främst berörs är "Bara naturlig försurning", "Ingen övergödning" och "Hav i balans". Förutsatt att verksamheten inriktas mot att så långt som möjligt begränsa - fosfor- och kväveförluster från verksamheten anser dock miljöprövningsdelegationen att verksamheten och anläggningen inte motverkar en utveckling mot miljömålen i sådan omfattning att ett tillstånd ska nekas.

Sammanfattande tillåtighetsbedömning

Sammantaget bedömer miljöprövningsdelegationen att den föreslagna platsen för verksamheten kan accepteras och verksamheten bedöms tillåtlig under förutsättning att de åtgärder som Bolaget redovisat i ansökan genomförs och föreskrivna skyddsåtgärder i detta beslut följs.

Motivering av villkor

Vid tillståndsprövning ska de förpliktelser som följer av miljöbalkens allmänna hänsynsregler i 2 kap. följas och utifrån dessa regler kan tillståndsmyndigheten fastställa villkor för verksamheten vid provning.

Allmänna villkoret

1. Allmänna villkoret innebär att Bolaget är skyldigt att följa vad som uppgivits i ansökan och vad man i övrigt åtagit sig i ärendet om inget annat sägs i detta beslut. Formuleringen är i enlighet med nuvarande praxis och innebär att ansökans innehåll och övriga åtaganden från Bolagets sida får samma juridiska status som övriga villkor i detta beslut.

Djurstall

2. Bolaget har åtagit sig att använda fytasfoder som förbättrar djurens fosforupptag vilket leder till att fosforinnehållet i fodret kan minskas. Mindre fosfor i fodret innebär mindre fosfor i gödseln vilket minskar behovet av spridningsareal. Bolaget har även åtagit sig att tillämpa fasutfodring som innebär att fodret anpassas efter kycklingens ålder vilket bedöms kunna minska behovet av övergödande ämnen i fodret.

3. Åtgärderna kan minska kväveutsläppen i slaktkycklingstallar med 50 % enligt SLUs rapport "Byggnadstekniska åtgärder för lägre ammoniakemission från djurstallar", rapport 2009:12. En minskad ammoniakemission leder också till minskade luktstörningar. Om vatten kommer i kontakt med gödseln ökar ammoniakavgången och det är därför av stor vikt att vattennippelar utformas och hanteras så att detta undviks.

4. Villkoret avser att begränsa ammoniakutsläppen från verksamheten. Ett minskat ventilationsflöde innebär generellt sett en minskad ammoniakemission vilket således bör eftersträvas. Det måste dock alltid observeras att djurskyddsbestämmelser angående bl.a. ammoniakhalter i stall kan komma att påverka hur ventilationen regleras.

Gödsellagring

5. Om vatten kommer i kontakt med gödseln ökar ammoniakavgången. Lagringen av stora gödselmängder bör därför utformas så att gödseln hålls så torr som möjligt. Förutom nederbördsskydd bör skydd anordnas så att ytvatten inte kan nå lagringsytorna. Utöver dessa minimikrav bör det vidare eftersträvas att lagringsytorna skyddas mot inträngande fukt.

6. Villkoret syftar till att minimera de risker som verksamheten innebär avseende förorening av yt- och grundvatten.

7. Villkoret ställs för att möjliggöra myndighetskontroll av gödselmottagningen i såväl lagrings- som i spridningshänseende. Det är viktigt att den kontrakterade gödseln sprids på lämpliga arealer som inte redan är kraftigt uppgödslade eller olämpliga i annat avseende. Tillsynsmyndigheten har framfört önskemål om att lagstadgad dokumentation av bortförd gödsel ska redovisas till dem. Frekvensen av redovisningen ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten.

8. Villkoret ställs för att växtodlare som tar emot gödsel ska kunna beräkna gödslingsbehovet på ett mer exakt sätt. Gödsel/växtnäring är en värdefull resurs som bör användas med omsorg för att tillgodose odlade gröders exakta näringsbehov. För att kunna upprätta en gödslingsplan behövs kunskap om gödselns växtnäringsinnehåll. Inte minst för att utveckling av nya fodertyper kan ändra växtnäringsinnehållet i gödseln.

9. Spolvatten innehåller en liten mängd gödsel och har därför ett näringsinnehåll som ger anledning att reglera hur det ska omhändertas. Spridningen bör ske på åkermark för att utnyttja växtnäringen och minimera risken för förorening av yt- och grundvatten. Lagringskapaciteten bör motsvara sex månader (MMÖD M 7743-15, Spannarp).

10. I Jordbruksverkets allmänna råd (SJVFS 2004:62) om lagring och spridning av gödsel m.m., anges att stallgödsel med mycket högt växtnäringsinnehåll som t. ex. kycklinggödsel inte bör lagras tillfälligt i stuka mer än under kort tid i samband med sådd.

Gödselspridning

11. Gödslingsplan ska upprättas årligen för att med hjälp av beräkningar av växtnäringensflöde och gödselinnehåll kunna fastställa optimala gödselgivor. Det är viktigt att hänsyn tas till stallgödsels långsiktiga frigörelse av kväve, förfrukt, ev. mulljord samt tillförsel av stallgödsel till årets gröda.

12-13. Ammoniak är en gas som avgår från djurstallar och vid stallgödselhantering och den bidrar till förurning och övergödning. Till de åtgärder som redan i dag kan rekommenderas vid spridning hör omedelbar nedbrukning av stallgödsel som sprids på obevuxen mark. Faktorer som väder, vind, spridningsteknik samt snabb nedbrukning av gödseln påverkar i hög grad avgång av ammoniak och därmed även den upplevda luktförnimmelsen från gödselhanteringen. Generella bestämmelser om krav på nedmyllning inom viss tid vid spridning på obevuxen mark föreligger ännu inte för Kalmar län. Miljöprövningsdelegationen anser dock att regeln om fyra timmars nedbrukning ska gälla här på samma sätt som för lantbruk lokaliserade i Skåne, Blekinge och Halland, enligt 27 § föreskriften 2004:62.

Villkoren syftar främst till att begränsa ammoniakavgång vid spridning men även den påverkan från verksamheten som lukt från gödselhanteringen kan medföra för boende intill brukningscentrum och spridningsarealer.

Verksamheten bedrivs inom ett så kallat känsligt område och därmed finns särskilda krav för kväve (Jordbruksverkets föreskrift 2004:62).

14. Villkoret syftar till att begränsa den påverkan från verksamheten som lukt från gödselhanteringen kan medföra för boende intill brukningscentrum och spridningsarealer under helger och helgdagsaftnar, då detta kan upplevas extra störande.

15. Det är väl bekräftat genom utlagningsförsök att höstgödsling till höstsäd med gödsel som innehåller höga halter av lösligt kväve, exempelvis flytgödsel från nöt, ger stora förluster av framförallt kväve, men även fosfor. Beträffande höstsäd är kväveupptaget under hösten litet och motsvarar ofta inte ens det kväve som frigörs då marken bearbetas inför höstsådd (Jordbruksverkets rapport 2008:31). Inga gödselmedel får spridas 1 november till 28 februari (Jordbruksverkets föreskrift 2004:62).

16. Kustvattnet har inte god status med avseende på bland annat näringsämnen. Bolaget har visat på minskande fosforhalter på sina marker mellan 1998 och 2009 men fortfarande har ca 25 % fosforklass V. Miljöprövningsdelegationen anser att det är extra angeläget att

fosforinnehållet i mark med högst fosforinnehålls sänks vilket motiverar denna begränsning.

Markkartering och andra beräkningar

17. Analys av jordens näringsinnehåll i form av markkartering skapar möjlighet till anpassad gödsling på skiftesnivå. För att fördela stallgödseln optimalt och för att minska risken för övergödsling på vissa åkrar krävs god kännedom om jordarnas växtnäringsinnehåll. Miljöprövningsdelegationen anser att övergripande markkartering ska genomföras kontinuerligt med maximalt 10 års mellanrum för att följa växtnäringsstatusen i jorden och få ett bra planeringsunderlag för gödsling på enskilda skiften. Markkarteringen bör genomföras i enlighet med Markkarteringsrådets riktlinjer. Riktlinjerna finns för närvarande i bilaga 4 i Jordbruksverkets Riktlinjer för gödsling och kalkning 2015. Eftersom den senaste markkarteringen gjordes 2009 är bör ny markkartering göras senast under våren 2019.

Enligt Stiftelsen lantbruksforskningens rapport Fosforförluster från jordbruksmark december 2015, kan de analyser som villkoras användas för att uppskatta mängden lös fosfor i marklösningen. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är ett ytterligare verktyg för att bedöma risken för fosforläckage.

18. Växtnäringsbalanser är ett viktigt hjälpmedel för att följa växtnäringsflödet till och från gården. Det är viktigt att kontinuerligt arbeta för att minska växtnäringsöverskottet i balansen.

Skyddszoner för bekämpningsmedel, gödselspridning och betande djur

19. Att anlägga och underhålla ständigt bevuxna skyddszoner längs öppna diken och andra vattendrag är en åtgärd som ur många aspekter har en positiv inverkan på vattendraget och dess omgivning. De i sammanhanget viktigaste aspekterna är minskad risk för fosforförluster i form av ytavrinning och erosion samt att kemiska bekämpningsmedel ska hamna i vattendraget. Skyddszonerna ska mätas från strandkanternas överbrink.

Med vattendrag avses i villkoret vattendrag som ständigt eller under en stor del av året är vattenförande såsom bäckar, åar och kanaler samt småvatten eller våtmarker som ständigt eller under en stor del av året håller ytvatten eller en fuktig markyta såsom kärr, gölar, våtar, översilningsmarker, kallkällor, mangelgravar och dammar.

Med öppna diken avses i villkoret diken för dränering som är vattenförande under någon del av året och som inte är täckta.

20. För att begränsa risken för att vattenkvaliteten i vattentäkter inte försämras ska ett skyddsavstånd iakttas vid spridning av stallgödsel och kemiska bekämpningsmedel.

Fastbränslepanna

21. Miljöprövningsdelegationen anser att utsläppen av stoft från fastbränslepannan bör begränsas och regleras. Kontrollmätning bör ske vid besiktning enligt villkor 26.

Buller

22. Kraven är i enlighet med Bolagets yrkande, och i enlighet med de riktvärden som anges i Naturvårdsverkets rapport 6338, Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, april 2015.

Kemikalier och farligt avfall

23. Kraven ställs för att förhindra att kemikalier och farligt avfall inte ska kunna förorena mark och vatten, vilket skulle kunna få stora konsekvenser för bland annat grundvattnet.

24. Vad gäller uppställning av spruta gäller att sprutan lämpligen bör parkeras på platta, biobädd eller inomhus. Därutöver gäller vad som sägs i annan lagstiftning.

Kontroll

25. Bestämmelsen i 22 kap. 25 § miljöbalken förutsätter att kontrollen kan genomföras med en kombination av metoder såsom mätningar, besiktningar, indirekta mätningar och driftkontroll. Av kontrollprogrammet ska bl.a. mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod framgå. Vidare bör det av kontrollprogrammet framgå om periodiska undersökningar ska genomföras och i så fall med vilken frekvens de ska genomföras och vad de ska omfatta. Kontrollprogrammet bör upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten och ska fortlöpande revideras vid behov. För de kontrollfrågor som inte regleras i kontrollprogrammet gäller egenkontrollförordningen (1998:901).

26. Då prövningen innebär förändringar, i form av tre helt nya stall, anser Miljöprövningsdelegationen att förstagsbesiktning behövs.

Verkställighet

Miljöbalkens möjlighet att meddela verkställighetsförordnande (22 kap. 28 § miljöbalken) ska tillämpas restriktivt och endast om motstående intressen är små eller saknas. Kalmar Vatten AB har i yttrande bland annat påtalat områdets stora betydelse för kommunens vattenförsörjning och har uttryckt tveksamhet till att tillåta ytterligare miljöfarlig

BESLUT
Datum
2016-08-30

34 (34)
Diarienummer
551-9172-15

verksamhet. Bolaget har enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning inte visat något giltigt skäl som motiverar verkställighetsförordnande.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen har prövat verksamheten utifrån miljöbalkens mål och allmänna hänsynsregler samt med hänsyn till rådande miljökvalitetsnormer, de miljökvalitetsmål riksdagen fastställt och Industriutsläppsförordningen. Mot bakgrund av de åtaganden Bolaget gjort och de villkor som föreskrivs för verksamheten bedömer miljöprövningsdelegationen att tillstånd kan lämnas för verksamheten.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län. I beslutet deltog ordförande Johan Bergelin och miljösakskunnig Lars Engström. Föredragande har varit miljöskyddshandläggare Magnus Sjögren.

Johan Bergelin

Lars Engström

Bilagor

1. Karta över tillståndsgiven lokalisering
2. Kungörelsedelgivning och hur man överklagar
3. Kungörelse

Kopia

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Aktförvararen, Samhällsbyggnadskontoret, kommun@kalmar.se

Tillsynsmyndigheten, Samhällsbyggnadsnämnden, kommun@kalmar.se

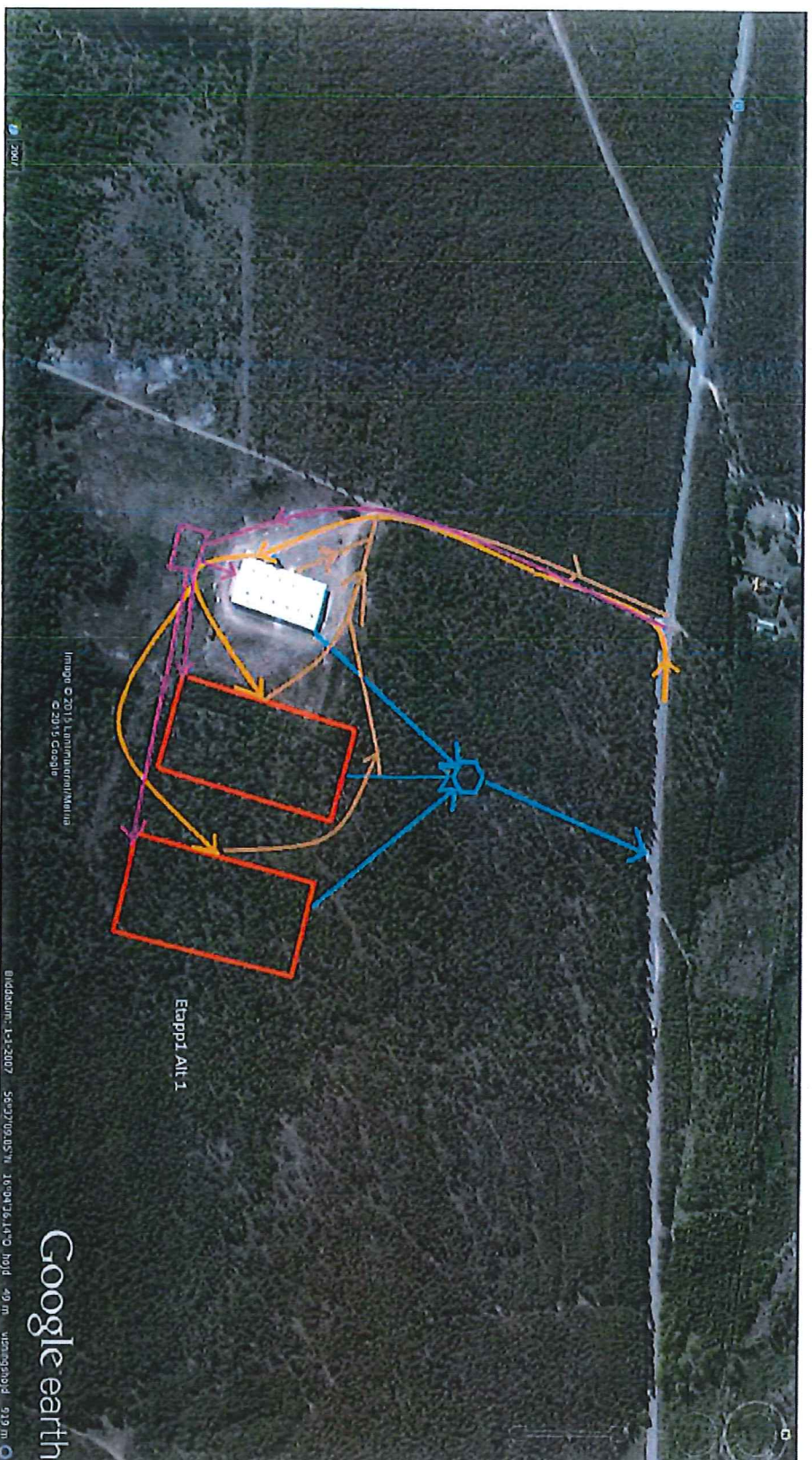
Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

markus.johansson@bottorp.se

Miljöreda

Tillhör Miljöprövningsdelegationens prövningsbeslut dnr: 551-9172-15 Vassmolösa 2016-08-30
Situationsplan Örback

Bilaga 1
~~Bilaga 2~~

Röd rektangel Etapp 1,3 Alt 1, lila rektangel = flispanna, lila pil = flis

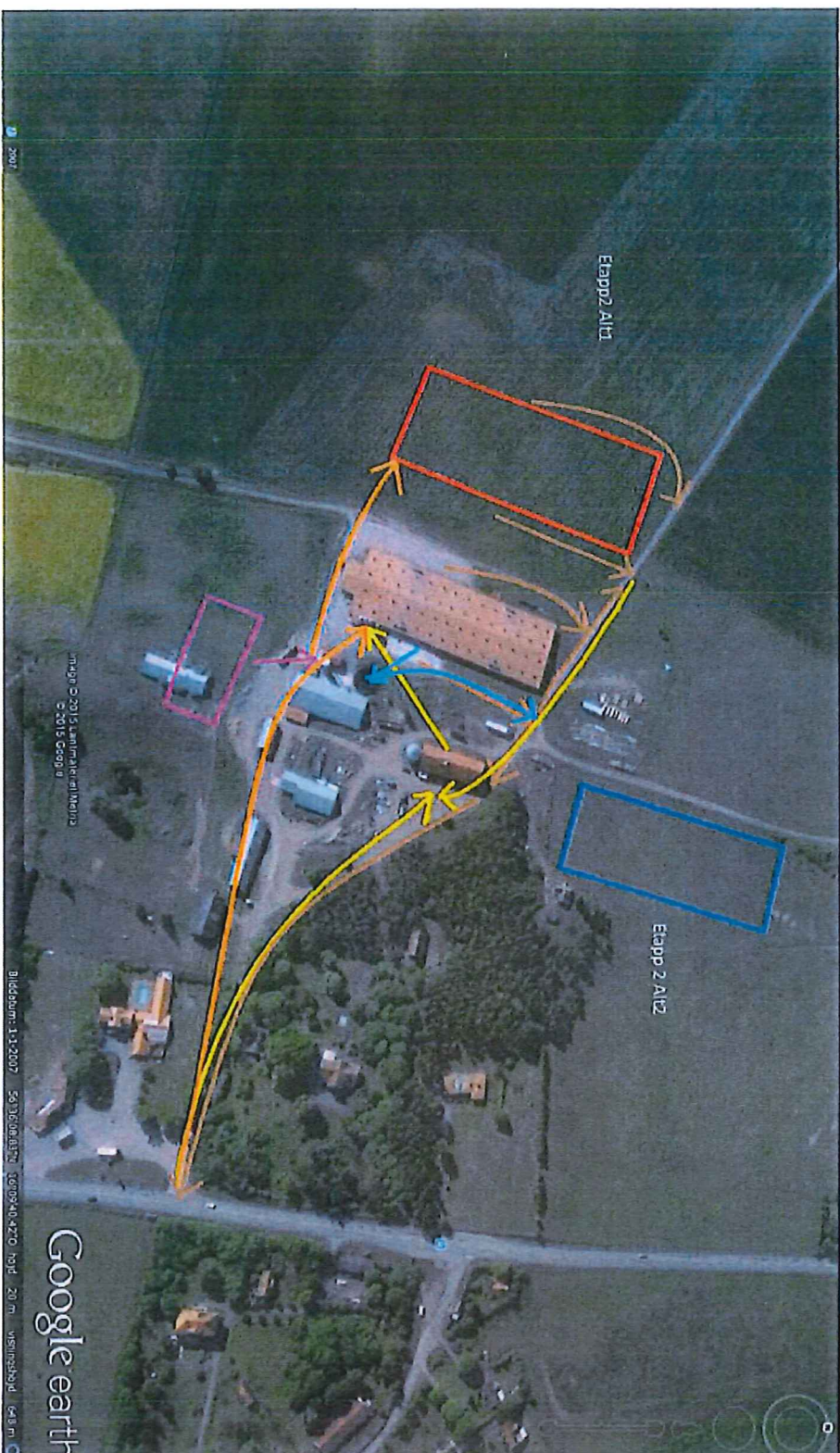
Brun pil = gödsel och vuxna djur, Orange pil = foder och små djur, Blå pil = spolvatten i ledning under mark till spolvattenbrunn

Tillhör Miljöprövningsdelegationens prövningsbeslut dnr: 551-9172-15 Vassmolösa 2016-08-30

Situationsplan Vassmolösa

Bilaga 1

Bilaga X

Röd rektangel = Ettapp 2 Alt 1, Blå rektangel = Ettapp 2 Alt 2, Lila rektangel = halmkladd, lila pil halm till panna

Gul pil = spannmål, Brun pil = gödsel och vuxna djur, Orange pil = foder och små djur, Gul pil från spannmålstork = vete till foderrum i kulvert under mark,

Blå pil = spolvatten i ledning under mark till spolvattenbrunn

Länssstyrelsen
Kalmar län

Miljöprövningsdelegationen

UPPLYSNING

BILAGA 2

2016-08-30

Diarienummer
551-9172-15

UPPLYSNING OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länssstyrelsen förordnar, med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse d v s annonsering ska inom tio dagar från beslutsdatum införas i Barometern, Östran och Post & Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos Miljöprövningsdelegationen, Länssstyrelsen, Malm-brogatan 6, Kalmar, samt hos aktförvararen vid, Samhällsbyggnadskontoret, Storgatan 35 A, 391 26 Kalmar.

Delgivning ska anses ha skett när två veckor har förflutit från datum för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom tio dagar införts i ovannämnda tidningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN I VÄXJÖ

Om Ni är missnöjd med Miljöprövningsdelegationens beslut kan Ni överklaga detta hos Mark- och miljödomstolen i Växjö. Det gör Ni genom en skrivelse till Mark- och miljödomstolen men Ni skickar skrivelsen till Miljöprövningsdelegationen, Länssstyrelsen i Kalmar län.

Tala om vilket beslut Ni överklagar och ange ärendets diarienummer. Redogör för dels varför Ni menar att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt, och dels för vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Miljöprövningsdelegationen måste ha fått Er skrivelse senast den **4 oktober 2016**, annars kan Ert överklagande inte prövas.

Ni undertecknar skrivelsen och uppger namn, postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Ert överklagande, så bör Ni skicka med detta.

Ni kan anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Observera att Er skrivelse skall lämnas/skickas till Miljöprövningsdelegationen, Länssstyrelsen, Regeringsgatan 1, 391 86 Kalmar eller skickas till kalmar@lansstyrelsen.se

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Miljöprövningsdelegationen.

Länsstyrelsen
Kalmar län

KUNGÖRELSE

2016-08-30

BILAGA 3

551-9172-15

Miljöprövningsdelegationen

Miljöfarlig verksamhet, beslut

AB Vassmolösa Maskinaffär har fått tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till befintlig och utökad anläggning för djurhållning på fastigheten Vassmolösa 1:3 och Bottorp 1:1 i Kalmar kommun. Tillståndet medger en maximal djurhållning av 500 000 slaktkycklingar och 35 hästar, motsvarande 2535 djurenheter.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen, Kerstin Andersson, Samhällsbyggnadskontoret, Storgatan 35 A, 391 26 Kalmar samt vid Länsstyrelsens miljöenhet, Malmbrogatan 6 i Kalmar.

Beslutet kan överklagas hos Mark- och Miljödomstolen i Växjö genom skrivelse som lämnas till Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen, Regeringsgatan 1, 391 86 Kalmar eller skickas till kalmar@lansstyrelsen.se. Delegationen måste ha fått skrivelsen senast den **4 oktober 2016**.